

CLAUZELE OBLIGATORII
ale contractului de furnizare a gazelor naturale încheiate de către Furnizorul
de serviciu public cu Consumatorul noncasnic

I. Obiectul contractului

1. Obiectul contractului îl constituie furnizarea gazelor naturale la locul (locurile) de consum precum și reglementarea raporturilor dintre Furnizorul de serviciu public (în continuare - *Furnizor*) și Consumatorul noncasnic, privind furnizarea, facturarea și plata gazelor naturale.

2. Furnizorul se obligă să furnizeze gaze naturale, iar Consumatorul noncasnic să primească și să achite volumele de gaze naturale utilizate. Volumele de gaze naturale vor fi furnizate în conformitate cu cerințele stipulate în Anexa la contract, și condițiile de achitare prevăzute de Contract, luându-se în considerație achitățile efectuate în perioadele precedente.

3. Furnizorul și Consumatorul noncasnic au convenit, în caz de necesitate, dar nu mai târziu de 25 zile calendaristice până la începutul lunii următoare, să examineze propunerile de majorare sau reducere a volumelor de gaze naturale, indicate în Anexa la contract. Solicitarea Consumatorului noncasnic privind majorarea volumului contractat de gaze naturale este satisfăcută în cazul în care Furnizorul dispune de volumele de gaze naturale solicitate și dacă lipsesc datoriile pentru gazele naturale consumate.

4. Volumele de gaze naturale, indicate în Anexa la contract, care n-au fost consumate în decursul lunii indicate, nu se trec pentru perioadele ulterioare.

5. Furnizorul asigură furnizarea volumelor de gaze naturale contractate în mod continuu și la parametrii de calitate stabiliți în standardele de calitate aprobate de organismul național de standardizare.

6. În relațiile lor, Părțile se conduc de Contract, Codul civil al Republicii Moldova, Legea cu privire la gazele naturale, Legea metrologiei nr. 19 din 4 martie 2016, Regulamentul privind furnizarea gazelor naturale aprobat prin Hotărârea ANRE nr. 113/2019 din 19 aprilie 2019 și de alte acte legislative și normative.

II. Condițiile de furnizare și evidență a gazelor naturale

7. Repartizarea volumului lunar contractat de gaze naturale se efectuează proporțional pe zilele lunii dacă o altă modalitate de repartizare nu este prevăzută de contract. Devierea zilnică a volumului de gaze naturale utilizat nu trebuie să depășească nivelul de toleranță zilnică aprobat de Agenție.

8. Gazele naturale se consideră furnizate de către Furnizor și recepționate de Consumatorul noncasnic în locul și momentul trecerii lor prin echipamentul de măsurare sau prin punctul de delimitare, stabilit în conformitate cu Regulamentul privind racordarea la rețelele de gaze naturale și prestarea serviciilor de transport și distribuție a gazelor naturale aprobat prin Hotărârea ANRE nr. 112/2019 din 19 aprilie 2019 (în continuare Regulamentul privind racordarea).

9. Volumele gazelor naturale furnizate se determină o dată în 15 zile, în baza indicațiilor echipamentului de măsurare, instalat la Consumatorul noncasnic, iar definitiv pentru facturare la sfârșitul lunii, fapt confirmat printr-un *act* bilateral de *predare-primire* a gazelor naturale semnat de reprezentantul operatorului de sistem _____ și consumator, întocmit în termen de 3 zile lucrătoare ale lunii ulterioare celei de furnizare, în două exemplare câte unul pentru fiecare parte. Volumele de gaze naturale se aduc la starea standard (temperatura de 293,15°K (20°C) și presiunea de 101325 Pa (760 mm Hg)).

10. În cazul divergențelor apărute la întocmirea actului, Consumatorul noncasnic își expune în scris obiecțiile sale la textul actului, semnându-l. Dacă Consumatorul noncasnic refuză să semneze actul, personalul Operatorului indică în act refuzul Consumatorului noncasnic de a semna actul

respectiv. În acest caz se indică numele și prenumele reprezentantului Consumatorului noncasnic, care a fost informat despre necesitatea asistării sau a asistat la întocmirea actului.

11. Consumatorul noncasnic este obligat pentru fiecare loc de consum să îndeplinească conform datelor echipamentului de măsurare registrul de evidență, care se va păstra în decurs de un an.

12. Consumatorul noncasnic, la solicitarea operatorului de sistem, prezintă la control, datele privind temperatura și presiunea gazelor naturale furnizate precum și registrul de evidență a gazelor naturale consumate, de forma aprobată.

13. Datele echipamentului de măsurare vor fi considerate reale, numai dacă echipamentul de măsurare se exploatează în conformitate cu prevederile regulilor și instrucțiunilor de exploatare în vigoare. Orice modificare a echipamentului de măsurare (substituirea și cercetarea diafragmelor, demontarea și montarea contoarelor și corectoarelor) se va efectua cu acordul și în prezența personalului operatorului de sistem, fapt care se va documenta în conformitate cu cerințele metrologice. Echipamentul de măsurare și dispozitivele de închidere a lui se vor sigila de către personalul operatorului de sistem, în prezența consumatorului noncasnic, fapt documentat în procesul-verbal de dare în exploatare a echipamentului de măsurare, semnat de operatorul de sistem și de consumatorul noncasnic.

14. În cazul în care consumatorul noncasnic a consumat gaze naturale prin ocolirea echipamentului de măsurare, prin denaturarea indicațiilor acestuia sau prin alte modalități de consum neînregistrat de echipamentul de măsurare, furnizorul este în drept să calculeze volumul gazelor naturale consumat, dar nemăsurat, în conformitate cu Regulamentul privind racordarea.

15. În cazul defectării echipamentului de măsurare, furnizarea gazelor naturale poate fi efectuată, cu permisiunea operatorului de sistem, prin conducta de ocolire. Înlăturarea sigiliului de pe conducta de ocolire și sigilarea se efectuează de către operatorul de sistem în prezența Consumatorului noncasnic cu întocmirea unui act bilateral în două exemplare. Responsabilitatea pentru integritatea sigiliilor, instalate de către operatorul de sistem, o poartă Consumatorul noncasnic.

Volumul de gaze naturale furnizat Consumatorului noncasnic prin conducta de ocolire se determină de Operatorul de sistem reieșind din capacitatea nominală a utilajului nesigilat și regimul de funcționare înregistrat.

16. În cazul în care, la consumatorul noncasnic, în locul echipamentului de măsurare, demontat pentru verificare metrologică periodică, pentru verificare metrologică de expertiză, pentru efectuarea expertizei extrajudiciare, nu este posibil de instalat alt echipament de măsurare, Furnizorul facturează volumul gazelor naturale consumate de consumatorul noncasnic și determinat de operatorul de sistem, pe parcursul perioadei respective, în baza consumului mediu zilnic de gaze naturale înregistrat de echipamentul de măsurare pe parcursul perioadei calendaristice similare anterioare, aplicând coeficienți de corecție în cazul în care condițiile meteorologice diferă. Operatorul de sistem și consumatorul noncasnic sunt în drept să stabilească, de comun acord altă modalitate de determinare a volumului de gaze naturale consumat pe perioada respectivă de timp, întocmind și semnând un acord în acest sens.

17. Nu se consideră valabile și nu se includ în calcul pentru volumul gazelor naturale utilizate indicațiile echipamentului de măsurare, care, din motivul acțiunilor sau al inacțiunilor Consumatorului noncasnic, preîntâmpinat în prealabil de operatorul de sistem, nu-a fost verificat metrologic periodic, în termenul stabilit conform Listei oficiale a mijloacelor de măsurare supuse obligatoriu controlului metrologic al statului și potrivit legislației, precum și indicațiile echipamentului de măsurare cu sigilii violate sau fără buletin de verificare metrologică.

18. Cuantumul de valori ale debitului real de gaze naturale trebuie să corespundă diapazonului metrologic normat al echipamentului de măsurare.

19. Conform actului de delimitare, întocmit de operatorul de sistem și contrasemnat de Consumatorul noncasnic, *punctul de delimitare* a instalațiilor și a rețelelor de gaze naturale ale operatorului de sistem și ale instalațiilor de gaze naturale ale Consumatorului noncasnic se stabilește: _____.

III. Condițiile de plată a consumului de gaze naturale

20. Gazele naturale consumate se facturează la prețul aprobat de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică.

21. Suma aproximativă a contractului, inclusiv TVA, calculată reieșind din prețul în vigoare, constituie _____ lei. Suma contractului poate fi reexaminată în caz de modificare a prețului sau volumului gazelor naturale furnizate.

22. Plata pentru gazele naturale furnizate se efectuează lunar în lei, inclusiv prin transfer bancar pe contul de decontare al Furnizorului. Pe parcursul lunii, la înțelegerea Părților, se admite efectuarea plății în rate pentru gazele naturale real consumate într-o perioadă stabilită.

Plata se consideră efectuată din data încasării sumelor bănești pe contul de decontare al Furnizorului.

IV. Drepturile și obligațiile Furnizorului

23. Furnizorul are *dreptul*:

- a) să aibă acces la echipamentul de măsurare, indiferent de locul amplasării lui;
- b) să solicite operatorului sistemului de distribuție (în continuare- *OSD*)

(denumirea operatorului sistemului de distribuție), să deconecteze instalațiile de gaze naturale ale Consumatorului noncasnic, în cazurile prevăzute în pct. 35 din contract;

- c) să fie prezent la expertiza metrologică a echipamentului de măsurare;
- d) să factureze volumele de gaze naturale consumate, pe parcursul ultimilor trei luni în cazul, în care se stabilește că eroarea echipamentului de măsurare nu se încadrează în limitele admisibile;

- e) să includă suma cauzată de erori de facturare în defavoarea furnizorului, în plata pentru luna viitoare. Furnizorul nu este în drept să perceapă plata datorată emiterii unei erori de facturare dacă faptul emiterii unei facturi cu erori de facturare a fost depistat după expirarea termenului de prescripție, stabilit prin Codul civil al Republicii Moldova sau în cazul în care nu demonstrează faptul în cauză;

- f) să efectueze recalcularea consumului de gaze naturale luând în considerație indicii corecți de facturare în lipsa echipamentului de măsurare sau în cazul erorii echipamentului de măsurare în legătură cu racordarea unor aparate de utilizare, fără acordul OSD;

- g) să recalculeze volumul de gaze naturale consumat, aplicând sistemul paușal, în conformitate cu Regulamentul privind furnizarea gazelor naturale în cazul în care se constată documentar consumul de gaze naturale prin ocolirea echipamentului de măsurare prin denaturarea indicațiilor acestuia sau prin alte modalități de consum neînregistrat de echipamentul de măsurare, care au dus la neînregistrarea sau înregistrarea incompletă a volumului de gaze naturale consumat.

24. Furnizorul este *obligat*:

- a) să furnizeze Consumatorului noncasnic gaze naturale în continuu, pînă la punctul de delimitare, la parametri de calitate stabiliți în standardele de calitate aprobate de organismul național de standardizare:

- Puterea calorică inferioară, MJ/m³ (kcal/m³), la 20 °C și 101,325 kPa, nu mai mică 31,8 (7600)
- Domeniul valorilor indicelui Wobbe (superior), MJ/m³ (kcal/m³) 41,2-54,5 (9850-13000)
- Abaterea admisibilă a indicelui Wobbe de la valoarea nominală, %, nu mai mare ± 5
- Concentrația masică a acidului sulfhidric, g/m³, nu mai mare 0,02
- Concentrația masică a sulfului mercaptan, g/m³, nu mai mare 0,036
- Frația volumetrică a oxigenului, %, nu mai mare 1,0
- Masa impurităților mecanice în 1 m³, g, nu mai mare 0,001

- b) să prezinte lunar Consumatorului noncasnic factura de plată pentru gazele naturale furnizate cu cel puțin 10 zile calendaristice înainte de expirarea termenului-limită de plată a

facturii. Volumul de gaze naturale facturat este stabilit prin citirea lunară a indicațiilor echipamentului de măsurare de către personalul OSD;

- c) să respecte prevederile contractului;
- d) să răspundă în scris, în termen de 15 zile calendaristice, la solicitarea Consumatorului noncasnic de a modifica volumele de gaze naturale contractate;
- e) să nu deterioreze bunurile, care aparțin Consumatorului noncasnic, și să aducă părțile construcției utilizate la starea lor inițială, în caz că au fost deteriorate din culpa sa;
- f) să efectueze recalcularea plății pentru gazele naturale consumate în cazurile documentar confirmate de Consumatorul noncasnic și prevăzute de legislație;
- g) să prezinte la solicitarea Consumatorului noncasnic informația cu privire la parametrii de calitate a gazelor naturale furnizate, istoricul de consum, plățile și penalitățile calculate și achitate (dacă acestea din urmă sunt prevăzute de contract);
- h) să asigure restabilirea furnizării gazelor naturale în termen de 2 zile lucrătoare după înlăturarea motivelor care au dus la deconectarea și achitarea tarifului pentru reconectare;
- i) să solicite operatorului de sistem anularea măsurii de deconectare a instalațiilor de gaze naturale ale Consumatorului noncasnic, în ziua în care acesta a prezentat furnizorului documentele confirmative despre achitarea facturii;
- j) să restituie datoriile față de Consumatorul noncasnic, până la rezilierea contractului de furnizare a gazelor naturale;
- k) să preîntâmpine Consumatorul noncasnic, prin avizul de deconectare despre deconectarea instalațiilor de gaze naturale în conformitate cu prevederile Regulamentului privind furnizarea gazelor naturale.

V. Drepturile și obligațiile Consumatorului noncasnic

25. Consumatorul noncasnic este *obligat*:

- a) să utilizeze rațional gazele naturale;
- b) să achite integral plata pentru consumul de gaze naturale în termenul indicat în factură;
- c) să întrețină instalațiile sale de gaze naturale în stare bună de funcționare;
- d) să respecte Regulile de securitate cu privire la utilizarea gazelor naturale;
- e) să efectueze remedierea defecțiunilor din instalațiile sale de gaze naturale, prin intermediul unităților specializate sau personalului autorizat să efectueze astfel de lucrări;
- f) să păstreze intacte echipamentul de măsurare și sigiliile aplicate lui;
- g) să efectueze înregistrarea continuă (neîntreruptă) a debitului și parametrilor (temperaturii și presiunii) gazelor naturale furnizate;
- h) să efectueze în termen verificarea metrologică periodică a echipamentului de măsurare care îi aparține.
- i) să transmită Furnizorului informația privind consumul prognozat, în cazul unui debit mai mare de 50 MWh/zi.

26. Consumatorul noncasnic este în *drept*:

- a) să consume gaze naturale în conformitate cu prevederile contractului;
- b) la furnizarea continuă și fiabilă a gazelor naturale, până la ieșirea din robinetul (ele) de siguranță la parametrii de calitate stabiliți în standardele de calitate aprobate de organismul național de standardizare;
- c) să solicite Furnizorului repararea prejudiciului (material și moral) adus în rezultatul încălcării prevederilor contractului sau a legislației;
- d) să aibă acces la echipamentul de măsurare, care înregistrează consumul lui de gaze naturale, indiferent de locul amplasării;
- e) să solicite Furnizorului suspendarea, prelungirea sau rezilierea contractului de furnizare a gazelor naturale;
- f) să solicite Furnizorului sistarea temporară a furnizării de gaze naturale;

g) să fie prezent la citirea, verificarea metrologică și efectuarea expertizei extrajudiciare a echipamentului de măsurare.

27. La executarea prezentului contract, Consumatorul noncasnic beneficiază de drepturi și trebuie să execute obligații față de operatorul de sistem, în modul și în condițiile stabilite în Legea cu privire la gazele naturale și Regulamentul privind furnizarea gazelor naturale, Regulamentul privind racordarea și prestarea serviciilor de transport sau de distribuție a gazelor naturale.

28. Gazele naturale se utilizează prin aparatele de utilizare incluse în baza de date a operatorului de sistem. Procesul-verbal de dare în exploatare a echipamentului de măsurare este întocmit de operatorul de sistem și semnat de consumator și operatorul de sistem.

VI. Responsabilitatea părților

29. Furnizorul și Consumatorul noncasnic vor întreprinde toate măsurile pentru îndeplinirea integrală a clauzelor contractuale. În caz de încălcare a acestor clauze, partea vinovată restituie celeilalte Părți prejudiciul cauzat, conform legislației în vigoare.

30. Consumatorii noncasnici care consumă mai mult de 50 MWh/zi recuperează prejudiciul financiar cauzat Furnizorului său de la crearea dezechilibrelor care au depășit nivelul de toleranță zilnică, aprobat de Agenție pentru consumatorii finali cu măsurare zilnică, în cazul în care Furnizorul responsabil de echilibrare la locul său de consum va achita plăți pentru dezechilibrele cauzate în rețeaua de gaze naturale.

31. În caz de furnizare incompletă de către Furnizor a volumului lunar de gaze naturale din vina sa, cu mai mult de 5 la sută decât volumele stabilite în Anexa la contract, Furnizorul achită Consumatorului noncasnic prejudiciul cauzat, cu excepția cazurilor de reducere a volumelor de gaze naturale furnizate din cauza neachitării de către Consumatorul noncasnic a gazelor naturale utilizate sau limitării/sistării furnizării de gaze naturale în condițiile Planului de acțiuni pentru situații excepționale în sectorul gazelor naturale, aprobat de Guvern.

32. **abrogat.**

33. Calculul prejudiciului se efectuează trimestrial, se include în actul de verificare pentru trimestrul de furnizare și se achită de către Consumatorul noncasnic până la data de 30 a lunii ulterioare trimestrului de furnizare.

34. **abrogat.**

VII. Deconectarea de la rețea

35. Furnizorul este în drept să solicite operatorului de sistem să deconecteze instalațiile de gaze naturale ale Consumatorului noncasnic de la rețeaua de gaze naturale în următoarele cazuri:

a) neachitarea plăților pentru gazele naturale utilizate la locul de consum, la expirarea termenului de *10 zile* calendaristice din data-limită de plată a facturii, prezentată consumatorului noncasnic;

b) la expirarea termenului contractului de furnizare a gazelor naturale, dacă consumatorul noncasnic nu solicită prelungirea lui;

c) refuzul consumatorului noncasnic de a încheia contract de furnizare a gazelor naturale cu furnizorul de ultimă opțiune după preluarea consumatorilor finali de către acesta în condițiile prezentului Regulament;

d) refuzul consumatorului noncasnic de a încheia contract de furnizare a gazelor naturale cu un furnizor după expirarea termenului furnizării de ultimă opțiune cu o notificare prealabilă a consumatorului cu *15 zile* calendaristice;

e) la solicitarea consumatorului noncasnic.

36. Deconectarea instalațiilor de gaze naturale ale Consumatorului noncasnic se efectuează pe parcursul orelor de lucru a acestuia. Deconectarea instalației de utilizare a Consumatorului noncasnic în conformitate cu pct. 35 lit. b) –d) se efectuează numai cu avizarea Consumatorului noncasnic.

Avizul de deconectare se expediază sau se înmânează Consumatorului noncasnic cu cel puțin 5 zile calendaristice înainte de data preconizată pentru deconectare.

37. În situațiile prevăzute la pct. 35 lit. a) Furnizorul îl informează pe Consumatorul noncasnic prin intermediul facturii de plată a gazelor naturale, cu privire la posibilele consecințe în cazul neachitării în termen a facturii.

VIII. Forță majoră și alte împrejurări de exonerare

38. Părțile sunt exonerate de orice răspundere pentru neexecutarea sau executarea necorespunzătoare, totală sau parțială, a obligațiilor ce decurg din Contract dacă aceasta este rezultatul acțiunii forței majore.

IX. Rezilierea contractului

39. Rezilierea contractului poate avea loc la solicitarea Consumatorului noncasnic, în termen de 7 zile calendaristice, de la data depunerii solicitării în scris.

40. Furnizorul va rezilia contractul de furnizare a gazelor naturale unilateral în modul și în situațiile prevăzute în Regulamentul privind furnizarea gazelor naturale.

X. Soluționarea neînțelegerilor și litigiilor

41. Părțile vor întreprinde toate măsurile pentru a soluționa neînțelegerile și litigiile apărute, pe parcursul derulării contractului, pe cale amiabilă, prin negocieri și înțelegere reciprocă.

42. Litigiile ce decurg din interpretarea sau executarea contractului, care nu pot fi soluționate de Părți pe cale amiabilă, vor fi soluționate în instanța de judecată.

43. Părțile se pot adresa către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică pentru soluționarea neînțelegerilor ce țin de competența Agenției.

XI. Clauze speciale

44. Consumatorul noncasnic, nu mai târziu de 15 iunie, prezintă Furnizorului solicitarea pentru volumul necesar de gaze naturale în anul următor.

45. Consumurile tehnologice și pierderile tehnice din rețelele și instalațiile de gaze naturale amplasate între punctul de delimitare și cel de măsurare comercială a consumului de gaze naturale, se vor calcula și vor fi suportate de către proprietarul rețelelor și instalațiilor.

46. Modificarea contractului se efectuează de către Părți în urma negocierilor, specificând cele negociate în acorduri adiționale la contract. Dacă, ulterior încheierii contractului de furnizare a gazelor naturale, intră în vigoare noi acte normative ori se modifică cele existente, care stabilesc reguli noi de furnizare, utilizare și facturare a gazelor naturale, Părțile contractante vor aplica noile reguli, iar Furnizorul va notifica în scris Consumatorul noncasnic cu privire la modificările operate în legislație.

XII. Durata contractului

47. Contractul intră în vigoare la data de _____ și produce efecte până la expirarea termenului prevăzut în contract sau până la desfacerea contractului în conformitate cu prevederile stabilite în contract, în Regulamentul privind furnizarea gazelor naturale.